

Folketingets Beskæftigelsesudvalg
lov@ft.dk

Finn Sørensen
Finn.S@ft.dk

Beskæftigelsesministeriet
Ved Stranden 8
1061 København K

T +45 72 20 50 00
E bm@bm.dk
www.bm.dk

CVR 10172748

18. april 2018

J.nr. 2017-6115

Beskæftigelsesudvalget har i brev af 28. august 2017 stillet følgende spørgsmål nr. 538 (alm. del), som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Finn Sørensen (EL).

Spørgsmål nr. 538:

Ministeren bedes redegøre for udviklingen i mindrereguleringen i forhold til lønudviklingen af dagpengene i perioden 2005-2017, herunder for effekten af satsreguleringen, skattereform 2012 og andre skattemæssige ændringer. Redegørelsen bedes opstillet i tabel for den årlige mindreregulering med angivelse af effekterne fra de enkelte reformer. Endvidere bedes udviklingen i reguleringen fremskrevet til 2023 på baggrund af de nuværende regler. Opgørelserne bedes beregnet med de faktiske omkostninger, samt med tilbageløb, men uden adfærd.

Svar:

Den årlige regulering af arbejdsløshedsdagpenge sker dels i henhold til reglerne for satsreguleringsprocenten og dels i henhold til den afdæmpede regulering af forskellige overførselsindkomster, jf. *Aftale mellem den daværende SRSF-regering, Venstre og Det Konservative Folkeparti om en skattereform af juni 2012*.

Satsreguleringsprocenten

Den årlige regulering af overførselsindkomster mv., herunder arbejdsløshedsdagpenge, fastsættes efter reglerne i Lov om en satsreguleringsprocent. Ifølge denne lov fastsættes der for hvert finansår en satsreguleringsprocent, en tilpasningsprocent og en satstilpasningsprocent. Disse regler bygger på en bred politisk aftale mellem alle Folketingets partier med undtagelse af Enhedslisten og omfatter også de årlige satspuljeaftaler.

Forholdet mellem lønudviklingen og satsreguleringsprocenten er vist i figur 1. Hvis lønudviklingen er mindre end eller lig med 2,0 pct. svarer satsreguleringen til lønudviklingen. Hvis lønudviklingen er mellem 2,1 og 2,3 pct. er satsreguleringsprocenten 2,0. Hvis lønudviklingen er større end 2,3 pct. er satsreguleringsprocenten lig med lønudviklingen minus 0,3 pct.

Figur 1. Forholdet mellem lønudviklingen og satsreguleringen

Lønudviklingen i pct.	Satsregulering i pct.	Eksempel
Mindre end eller lig med 2,0	Lig lønudviklingen	Hvis lønudvikling er 1,5 pct. er satsreguleringen 1,5 pct.
2,1 - 2,3	2,0	Hvis lønudvikling er 2,2 pct. er satsreguleringen 2,0 pct.
Større end 2,3	Lig lønudviklingen fratrukket 0,3 pct.	Hvis lønudvikling er 2,5 pct. er satsreguleringen 2,2 pct.

Ifølge Lov om en satsreguleringsprocent er der følgende sammenhæng mellem satsreguleringsprocenten, tilpasningsprocenten og satstilpasningsprocenten:

- Tilpasningsprocenten for et finansår er lig den procentvise udvikling i årslønnen i lønåret i forhold til året forud for lønåret fratrukket 2,0 pct. Lønåret er det år, der ligger to år forud for finansåret.
- Beregningen af satstilpasningsprocenten afhænger af niveauet for lønudviklingen og tilpasningsprocenten:
 - Hvis ændringen i årslønnen er 2,0 pct. eller lavere, er satstilpasningsprocenten lig tilpasningsprocenten.
 - Hvis ændringen i årslønnen er højere end 2,0 pct. svarer satstilpasningsprocenten til den del af tilpasningsprocenten, der eventuelt overstiger 0,3.
 - Hvis tilpasningsprocenten dog er mellem 0,0 pct. og 0,3 pct., er satstilpasningsprocenten 0,0 pct.
- Satsreguleringsprocenten for et finansår er 2,0 procent tillagt satstilpasningsprocenten.

Dette indebærer eksempelvis, at tilpasningsprocenten er lig 0,4 pct., hvis lønudviklingen er 2,4 pct. i lønåret ($2,4 - 2,0$). Idet tilpasningsprocenten derved overstiger 0,3 pct., vil satstilpasningsprocenten være lig 0,1 pct. ($0,4 - 0,3$). Derved vil satsreguleringsprocenten være 2,1 pct. ($2,0 + 0,1$).

Ifølge § 47 i lov om arbejdsløshedsforsikring mv. reguleres arbejdsløshedsdagpengene med satsreguleringsprocenten, jf. dog nedenfor om afdæmpet regulering efter § 47 a.

Afdæmpet regulering

Som følge af Aftale mellem den daværende SRSF-regering, Venstre og Det Konservative Folkeparti om en skattereform af juni 2012 foretages der en afdæmpet regulering af forskellige overførselsindkomster, herunder arbejdsløshedsdagpenge i perioden 2016-2023. I 2016 reguleres de omfattede overførselsindkomster med satsreguleringsprocenten fratrukket 0,3 procent, i 2017 fratrukket 0,4 procent og i årene 2018-2023 fratrukket 0,75 procent, jf. § 47 a i lov om arbejdsløshedsforsikring mv.

Samlet regulering på dagpengeområdet

Størrelsen af satsreguleringsprocenten for årene 2005-2018 samt den afdæmpede regulering fra 2016-2023 fremgår af tabel 1.

I tabellens første kolonne fremgår den lønudvikling, der ligger til grund for satsreguleringen. I tredje kolonne fremgår den mindreregulering, som satsreguleringen udgør i forhold til den lønudvikling, der ligger til grund for fastsættelsen af tilpasningsprocenten (lønåret to år forud for finansåret).

Tabel 1. Satsregulering og afdæmpet regulering 2005-2023. Procent

	Lønudvikling (2 år forud)	Satsreguleringspct.	Mindreregulering ift. lønudvikling	Afdæmpet regulering
2005	2,2	2,0	0,2	
2006	2,3	2,0	0,3	
2007	2,7	2,4	0,3	
2008	3,2	2,9	0,3	
2009	3,4	3,1	0,3	
2010	4,0	3,7	0,3	
2011	1,9	1,9	0,0	
2012	3,2	2,9	0,3	
2013	1,6	1,6	0,0	
2014	1,8	1,8	0,0	
2015	1,5	1,5	0,0	
2016	1,4	1,4	0,0	0,3
2017	2,2	2,0	0,2	0,4
2018	2,2	2,0	0,2	0,75
2019				0,75
2020				0,75
2021				0,75
2022				0,75
2023				0,75

Kilde: Bekendtgørelser om satsreguleringsprocenten, tilpasningsprocenten og satsstilpasningsprocenten samt puljebetøbet for de pågældende år samt Lov om arbejdsløshedsforsikring mv.

Til illustration af de beskrevne reguleringer af overførselsindkomster kan nævnes reguleringerne for 2018. Tilpasningsprocent for 2018 udgør 0,2. Dermed udgør satsstilpasningsprocenten 0,0 og satsreguleringsprocenten 2,0. Den faktiske regulering af arbejdsløshedsdagpenge i 2018 efter afdæmpet regulering udgør dermed 1,25 procent. ($2,0 - 0,75$).

Set i forhold til lønudviklingen betyder selve satsreguleringen, at dagpengene reguleres med 0,2 pct.-point mindre i 2018. Den afdæmpede regulering betyder, at reguleringen af dagpengene i 2018 er yderligere 0,75 pct.-point mindre end lønudviklingen.

Tabel 2 viser størrelsen af det årlige dagpengemaximum for årene 2005-2018. Den anden kolonne i tabel 2 viser størrelsen af dagpengemaximum, hvis der ikke havde været en mindreregulering i forhold til lønudviklingen. Den tredje kolonne i tabel 2 viser størrelsen af dagpengemaximum, hvis der heller ikke havde været den af-

dæmpede regulering. Satsreguleringen for årene 2019-2023 kendes af gode grunde ikke i dag, og det er derfor til illustration af virkningen af den afdæmpede regulering forudsat, at dagpengemaksimum er uændret i forhold til 2018.

Tabel 2. Årligt dagpengemaksimum 2005-2023. Kr.

	Faktisk dagpenge- maksimum	Dagpengemaksimum uden mindreregule- ring ift. lønudviklingen	Dagpengemaksimum uden afdæmpet regulering
2005	170.040	170.300	
2006	173.420	174.200	
2007	177.580	178.880	
2008	182.780	184.600	
2009	188.500	190.840	
2010	195.520	198.380	
2011	199.160	202.020	
2012	204.880	208.520	
2013	208.260	211.900	
2014	211.900	215.800	
2015	215.020	218.920	
2016	217.360	221.260	222.040
2017	220.788	225.200	226.560
2018	223.596	228.504	231.912
2019	223.596		233.652
2020	223.596		235.404
2021	223.596		237.168
2022	223.596		238.944
2023	223.596		240.732

Anm: Dagpengemaksimum for 2017 er opgjort på grundlag af dels dagpengesatsen for de første 26 uger, dels månedssatsen for de sidste 6 måneder. Dette er en følge af overgangen til det månedsbaserede dagpengesystem pr. 1. juli 2017. Dagpengemaksimum for årene 2019-2023 er angivet med beløbet i 2018.

Kilde: Beskæftigelsesministeriet og egne beregninger.

Tabel 3 viser de faktiske udgifter til arbejdsløshedsdagpenge i årene 2005-2016 og de budgetterede udgifter i 2017-2021. Derudover er der for årene 2021-2023 angivet de budgetterede udgifter i 2021, da budgetteringen af udgifterne på finansloven for 2018 kun omfatter udgifterne frem til og med 2021. Satsreguleringen for de pågældende år kendes som nævnt ikke på nuværende tidspunkt.

I den anden kolonne i tabel 3 er vist merudgiften før adfærd til dagpenge i årene 2005-2018, hvis satsreguleringen ikke havde været mindre end lønudviklingen. Da satsreguleringen på nuværende tidspunkt ikke kendes for årene fra 2019 og frem er ændringen i merudgiften før adfærd i årene 2019-2021 alene en følge af ændringen i de samlede udgifter til dagpenge. I årene 2022-2023 er merudgiften før adfærd i 2021 videreført uændret, da det er forudsat, at de samlede udgifter til dagpenge er uændrede.

I den tredje kolonne i tabel 3 er vist merudgiften før adfærd til dagpenge i årene 2016-2023, hvis der ikke havde været en afdæmpet regulering. Udgangspunktet for merudgiften i årene 2022-2023 er den budgetterede dagpengeudgift i 2021.

I den fjerde kolonne i tabel 3 er vist den samlede merudgift før adfærd til dagpenge, hvis der ikke havde været såvel mindreregulering som afdæmpet regulering. I den sidste kolonne er denne merudgift opgjort efter skat og tilbageløb via afgiftssystemet.

Tabel 3. Udgifter til dagpenge og merudgifter uden mindreregulering og afdæmpet regulering. Mio. kr. i løbende priser (uden adfærdsvirkninger)

	Udgifter til dagpenge	Merudgifter uden Mindreregulering (uden adfærd)	Merudgifter uden afdæmpet regulering (uden adfærd)	Merudgifter i alt (uden adfærd)	Merudgifter i alt efter skat og tilbageløb men før adfærd
2005	20.405,2	31,2		31,2	14,7
2006	15.955,2	71,8		71,8	33,9
2007	11.595,5	84,9		84,9	40,1
2008	7.943,2	79,1		79,1	37,3
2009	14.734,0	182,9		182,9	86,3
2010	21.674,6	317,0		317,0	149,6
2011	21.014,0	301,8		301,8	142,4
2012	22.128,4	393,1		393,1	185,5
2013	19.730,9	344,9		344,9	162,7
2014	17.619,7	324,3		324,3	153,0
2015	16.773,7	304,2		304,2	143,6
2016	15.856,3	284,5	56,9	341,4	161,1
2017	16.396,6	327,7	101,0	428,7	202,3
2018	15.541,5	341,1	236,9	578,0	272,8
2019	15.386,3	337,7	354,2	692,0	326,5
2020	15.616,6	342,8	481,9	824,7	389,2
2021	15.630,2	343,1	605,6	948,7	447,7
2022	15.630,2	343,1	729,8	1.072,9	506,3
2023	15.630,2	343,1	854,8	1.197,9	565,2

Anm: Udgifter til dagpenge omfatter udgifterne på 17.32.01.10 Dagpenge ved arbejdsløshed og 17.32.11.10 Uddannelsesyndelse til forsikrede ledige. De faktiske udgifter i årene 2005-2016 er regnskabstal, mens der er tale om budgetterede udgifter i 2017-2021. Udgifterne i 2022-2023 er angivet med udgifterne i 2021.

Kilde: De årlige finanslove og finansloven for 2018 samt egne beregninger.

Der er spurgt til virkningen efter skat og tilbageløb men uden adfærd, såfremt reguleringen ændres. Når de økonomiske ministerier skønner over virkningen af et politisk tiltag, tilstræbes det altid, at der foretages så retvisende skøn som muligt. Det indebærer blandt andet, at der indregnes middelrette skøn for eventuelle adfærdseff-

fejder, såfremt det vurderes, at der er tilstrækkeligt empirisk belæg for disse effekter.

Det er empirisk velunderbygget, at der er en adfærdsvirkning af dagpengesatsen på arbejdsudbuddet og den strukturelle beskæftigelse. Således vurderes det, at den strukturelle beskæftigelse ville have været lavere uden mindreregulering og afdæmpet regulering

Merudgifter før adfærd i tabel 3 repræsenterer således ikke et middelret skøn for saldoeffekten af de alternative reguleringer af dagpengene. Nedenfor skønnes adfærdsvirkninger af de alternative reguleringer, der er spurgt til. De konkrete adfærdseffekter, som lægges til grund, bygger på det empiriske grundlag, som blev udarbejdet i forbindelse med Dagpengekommisionens arbejde.

Tabel 4 viser de skønnede adfærdsmæssige konsekvenser uden mindreregulering og afdæmpet regulering. I første kolonne af tabel 4 er vist beskæftigelsesvirkningen i form af lavere strukturel beskæftigelse. Den lavere beskæftigelse medfører en tilsvarende stigning i antallet af dagpengemodtagere, som fremgår af den anden kolonne. Således ville der fx være et fald i beskæftigelsen på ca. 3.000 fuldtidspersoner og en tilsvarende stigning på ca. 3.000 fuldtidspersoner på dagpenge i 2017 uden mindreregulering og afdæmpet regulering i forhold til gældende regler.

I tredje kolonne er vist merudgiften til dagpenge grundet ændret adfærd, hvis der ikke havde været såvel mindreregulering som afdæmpet regulering. I den sidste kolonne er vist den samlede merudgift inkl. merudgiften som følge af, at der er mindre skat og tilbageløb via afgiftssystemet af dagpenge, end af den alternative lønindkomst.

Tabel 4. Adfærdsmæssige konsekvenser ved merudgifter uden mindreregulering og afdæmpet regulering.
Mio. kr. i løbende priser

	Strukturel beskæftigelsesvirkning	Dagpengemodtagere ved ændret adfærd, fuldtidspersoner	Merudgifter til dagpenge ved ændret adfærd	Merudgifter efter skat og tilbageløb ved ændret adfærd
2005	-300	300	65	90
2006	-800	800	170	225
2007	-1.100	1.100	230	305
2008	-1.400	1.400	290	380
2009	-1.800	1.800	385	510
2010	-2.200	2.200	475	630
2011	-2.200	2.200	465	615
2012	-2.600	2.600	555	730
2013	-2.200	2.200	465	610
2014	-2.100	2.100	450	595
2015	-2.000	2.000	425	560
2016	-2.300	2.300	505	665
2017	-3.000	3.000	650	855
2018	-4.300	4.300	935	1.230
2019	-5.300	5.300	1.165	1.530
2020	-6.300	6.300	1.390	1.825
2021	-7.300	7.300	1.620	2.115
2022	-8.200	8.200	1.845	2.405
2023	-9.100	9.100	2.065	2.690

Anm: De adfærdsmæssige konsekvenser er beregnet på baggrund af de mellemfristede forløb af dagpengeledige fra Finansministeriet, samt en anvendt elasticitet for ydelsesændring på 1.47 beregnet på baggrund af dagpengemodellen.

Kilde: De årlige finanslove og finanslovsforslaget for 2018, mellemfristede dagpengeforløb fra Finansministeriet, samt egne beregninger.

Venlig hilsen

Troels Lund Poulsen